

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 11 januari 2016 over het ontwerpbesluit experiment cross-over kwalificaties (Kamerstuk 31 524, nr. 273).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

De adjunct-griffier van de commissie,
Bosnjakovic

Inhoud	blz.
I Vragen en opmerkingen uit de fracties	2
Algemeen	2
1. Aanleiding	2
2. Nut en noodzaak van een experimentele regeling inzake cross-over kwalificaties	3
3. Vergelijking met de reguliere procedure	3
4. Voorwaarden	3
5. Overige relevante aspecten	3
6. Verslag internetconsultatie	4
II Reactie van de Minister	4

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

Algemeen

De leden van de VVD-fractie zien de voorgestelde experimenten als een positieve stap richting een mbo¹ dat beter aansluit op de wensen van de arbeidsmarkt. Zij hebben nog enkele vragen over het ontwerpbesluit.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige ontwerpbesluit. Zij onderkennen de knelpunten bij beroepskwalificaties die niet goed passen binnen de bestaande kwalificatiestructuur (inclusief de keuzedelen), vooral ook bij innovatieve beroepen. Zij waarderen het dat de Minister zoekt naar mogelijkheden om met cross-over kwalificaties in te spelen op de arbeidsmarktontwikkelingen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het voorgenomen besluit inzake het experiment cross-over kwalificaties. Zij hebben een aantal vragen.

1. Aanleiding

De leden van de SP-fractie hebben zo hun twijfels over de noodzaak van dit experiment. De leden zien veel argumenten die gebruikt werden voor de invoering van keuzedelen weer op dezelfde wijze terugkomen. Waren keuzedelen niet juist bedoeld om snel in te kunnen spelen op veranderingen op de arbeidsmarkt en specifieke kennis en innovaties naar het beroepsonderwijs te brengen? Is het waar dat de invoering van keuzedelen onvoldoende mogelijkheden biedt voor dergelijke cross-overs? Wat is de reactie van de Minister hierop, zo vragen zij.

De leden vragen voorts of het klopt dat kwalificaties – die al dan niet deel uitmaken van een experiment – bedoeld zijn om voor langere periodes een houvast te bieden voor het vormen van opleidingen. Is het argument van de snel veranderende markt juist niet een argument tegen dit experiment cross-over kwalificaties, omdat het bestaansrecht van een dergelijke kwalificatie wellicht van korte duur is? Hoe staat de Minister hierin?

De Minister benadrukt dat snelheid noodzakelijk is om het onderwijs adequaat in te kunnen laten spelen op veranderingen op de arbeidsmarkt. De leden vragen of deze snelheid niet ten koste gaat van de zorgvuldigheid. Wat is de reactie van de Minister hierop? Hoe wordt bijvoorbeeld voorkomen dat er een wildgroei aan vergelijkbare cross-over kwalificaties ontstaat, zo vragen de leden van de genoemde fractie.

¹ mbo: middelbaar beroepsonderwijs

2. Nut en noodzaak van een experimentele regeling inzake cross-over kwalificaties

De leden van de SP-fractie lezen dat het ook voor de Minister nog niet zeker is of dit experiment wel nodig is en of er wel een reële behoefte is. Uit welke signalen heeft de Minister opgemaakt dat er behoefte *lijkt* te zijn op de arbeidsmarkt voor dit experiment, zo vragen zij.

3. Vergelijking met de reguliere procedure

De leden van de VVD-fractie zien graag dat kwalificaties lokaal vormgegeven kunnen worden. Volgens het ontwerpbesluit gaat de toetsingskamer van de SBB² nog wel een advies uitbrengen. In welk opzicht wijkt dit proces af van de instemming die de toetsingskamer geeft bij de normale aanvraagprocedure? Heeft de Minister ook overwogen de aanvragen van de cross-over kwalificaties te laten toetsen door regionale en onafhankelijke accreditatiepanels, zoals in het hoger onderwijs gebruikelijk is? Deelt de Minister de opvatting dat regionale accreditatie ook meer recht zou doen aan de regionale wensen van de arbeidsmarkt en de verificatie of er voldoende draagvlak is onder de betrokken stakeholders, zo vragen de leden.

De leden van de SP-fractie lezen dat er geen kwalificatiedossiers te pas komen aan cross-over kwalificaties. Op welke wijze wordt er dan wel vastgelegd wat studenten moeten kennen en kunnen? Waarom is ervoor gekozen om hier afwijkende normen voor te stellen ten opzichte van de reguliere kwalificaties? Schept dit niet onduidelijkheid? De Minister schrijft dat het nu niet mogelijk is om een kwalificatie op te stellen die binnen meerdere domeinen past. De leden vragen wat de exacte belemmeringen zijn. Waarom bestaan deze belemmeringen? Is het niet wenselijk om via de zorgvuldige route een kwalificatie te laten ontwikkelen door het SBB die in meerdere domeinen past, zo vragen de genoemde leden.

4. Voorwaarden

De leden van de VVD-fractie lezen dat een cross-over kwalificatie substantiële cross-sectorale elementen moet bevatten. Kan de Minister het begrip substantieel nader toelichten? Is nu voor het onderwijsveld voldoende helder wat er onder substantieel wordt verstaan? Tevens lezen de leden dat betrokken bedrijven voorafgegaan aan een experiment garanties moeten bieden ten aanzien van praktijkplaatsen. Wijkt de Minister hier af van de normale opleidingen? Zo ja, in welk opzicht zijn aan de experimenten andere eisen verbonden? Waarom kiest de Minister daarvoor? Wordt het ook mogelijk om op andere manieren dan praktijkplaatsen aan te tonen dat er in de toekomst vraag zal zijn naar deze kwalificaties? De leden vragen de Minister om de experimenten te stimuleren en mee te denken daar waar bijvoorbeeld praktijkplaatsen niet direct kunnen worden gegarandeerd door deze aanvragen niet gelijk af te wijzen.

5. Overige relevante aspecten

De leden van de VVD-fractie merken op dat het experiment acht jaar zal duren. De leden vragen de Minister of zij bereid is het experiment eerder om te zetten in algemeen beleid wanneer het een succes blijkt te zijn.

² SBB: Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven

De leden van de SP-fractie vragen wat er exact wordt bedoeld met «de onderwijsinstelling die de cross-over samenstelt, voert uit». Betekent dit dat slechts één instelling een bepaalde cross-over kwalificatie kan aanbieden? Levert dit geen oneerlijke concurrentie op? Wat is de reactie van de Minister hierop, zo vragen de genoemde leden.

6. Verslag internetconsultatie

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de respondenten bij de internetconsultatie in het algemeen positief reageerden op het ontwerpbesluit. Een ruime meerderheid oordeelde dat de maatregelen uit het besluit eraan bijdragen dat mbo-instellingen snel kunnen inspelen op opkomende, cross-sectorale beroepen. Daarom vinden de leden het van belang dat er snel een tijdelijke mogelijkheid wordt geschapen om een cross-over kwalificatie tot stand te brengen en op basis daarvan een experimentele opleiding te verzorgen.

II Reactie van de Minister